

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 9. december 2004

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Anbringelsesreform)

[af socialministeren (Eva Kjer Hansen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Socialministeren har stillet ændringsforslag nr. 1-3 og 5. Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 4.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. oktober 2004 og var til 1. behandling den 22. oktober 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og socialministeren sendte den 11. juni 2004 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 692 (2003-04). Den 8. oktober 2004 sendte socialministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af socialministeren under nr. 1-3 og 5 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod det under nr. 5 stillede ændringsforslag.

Venstres, Det Konservative Folkepartis og Kristendemokraternes medlemmer af udvalget mener, anbringelsesreformen indeholder en lang række af forskellige initiativer, der vil forbedre indsatsen over for de udsatte børn og unge.

Samlet set betyder reformen merudgifter på ca. 240 mio. kr. over de næste fire år. Området tilføres dermed en økonomisk saltvandsindsprøjtning.

Herefter er reformen selvfinansierende. Når økonomien i reformen således på sigt hviler i sig selv, skyldes det, at merudgifterne med tiden opvejes af omlægninger af indsatsen.

For det første åbnes for, at flere af de børn, der i dag anbringes i familiepleje, fremover anbringes i netværket – f.eks. i familien eller hos venner. Forskning peger på, at netværksanbringelser sikrer bedre kontakt til den biologiske familie, og netværksanbragte børn klarer sig i øvrigt ligeså godt som eller bedre end børn anbragt i traditionelle plejefamilier.

For det andet omlægges indsatsen for en del af de unge over 15 år. Flere skal modtage en forebyggende indsats i nærmiljøet i stedet for en anbringelse. Baggrunden for denne omlægning er, at det er meget svært at få anbringelser af store børn og unge til at fungere.

De midler, der bliver frigjort med indførelsen af netværksanbringelser og omlægning af indsatsen for de store børn, anvendes stort set alle til at finansiere de mange øvrige kvalitetsforbedringer, som reformen medfører.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget mener, det er afgørende, at reformen føres ud i livet efter saglige og faglige præmisser: At barnet sikres – den for barnet –bedste indsats gennem en faglig og saglig udredning af barnets situation og tarv, herunder samtaler med barnet, at der sker opstramninger i forhold til sagsbehandlingen, og at sagsbehandlerne får en tilstrækkelig efteruddannelse. Det skulle meget gerne føre til en langt større kontinuitet for barnet.

Det er ligeledes afgørende for S, SF og RV, at reformen gennemføres efter intentionerne, og at økonomien først vurderes efterfølgende. S, SF og RV er klar over, at der med tiden kan blive mindre udgifter til området, men de mindre udgifter må afhænge af reformens virkeliggørelse efter reformens indholdsmæssige intentioner, og det er S, SF og RV's faste overbevisning, at besparelser i sig selv hverken er i lovens ånd eller efter lovens bogstav.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er af den opfattelse, at lovforslaget indeholder en række initiativer, som styrker retssikkerheden for både børn og voksne.

Lovforslaget giver både børn og forældre en lang række nye rettigheder, og det er et menneske- og familiesyn, som Dansk Folkeparti bifalder.

Dansk Folkeparti bifalder især, at viften af tilbud udvides med netværksanbringelser.

Dansk Folkeparti mener, det er vigtigt, at der lægges vægt på de ressourcer, som barnets familie og netværk er i besiddelse af, inden man vælger arten af hjælpeforanstaltninger.

I Danmark har man hidtil været tilbageholdene med at anvende slægtsanbringelser. Derfor er det positivt, at det helt klart fremgår af lovforslaget, at det er et vigtigt mål, at man i højere grad skal udnytte de ressourcer, der er i barnets familie og netværk.

Det er Dansk Folkepartis helt klare holdning, at man ikke skal anbringe et barn på en institution eller hos en fremmed plejefamilie, hvis der er nogle kærlige bedsteforældre, onkler eller tanter, der kan og vil påtage sig opgaven.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 4, men vil stemme imod ændringsforslag nr. 1-3 og 5.

Enhedslistens medlem af udvalget mener, at den nye anbringelsesreform bringer børn, der er i vanskeligheder endnu mere i vanskeligheder. Enhedslisten er ikke med i reformen af flere grunde. De væsentligste grunde er, det nye tiltag som kaldes netværksanbringelser uden vederlag, og at pengene til den bureaukratiske del af lovforslaget hentes fra satspuljen.

Netværksanbringelser uden vederlag betyder, at når man har besluttet, at et barn skal anbringes uden for hjemmet, så får sagsbehandlere pligt til at afsøge, om der skulle være noget familie, en onkel, en mormor eller lignende til barnet, som vil tage barnet i pleje – vel at mærke uden at modtage et vederlag. Hermed siger man, at det ikke er arbejde at modtage børn i vanskeligheder.

Ydermere risikerer man at presse familier, der slet ikke er gearet til den opgave, det er at modtage et barn i vanskeligheder, hvor følgerne så er, at det går endnu mere galt. Allerværst er det vel når barnet får at vide, at familien siger nej tak.

Enhedslisten har derfor stillet ændringsforslag om, at de gratis netværksanbringelser skal ud af reformen.

Samtidig skal det bemærkes, at der selvfølgelig er anbringelser, hvor det er ganske naturligt og positivt, at anden nær familie tager over, fx ved forældres pludselige dødsfald.

Satspuljemidlerne er som bekendt penge, som er taget fra mennesker på overførselsindkomst og Enhedslisten er derfor ikke med i satspuljeforliget.

Enhedslisten stemmer imod forslaget.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 1

1) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 31, stk. 1, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 4, 5 og 11« til: »§ 40, stk. 3, nr. 4, 5 og 8«.«
[Redaktionel ændring]

2) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 43, stk. 5, ændres »§ 47, stk. 3« til: »§ 47, stk. 4«.«
[Redaktionel ændring]

3) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 45, stk. 5, 2. pkt., ændres »stk. 4, 2.-4. pkt.,« til: »stk. 4, 2. og 3. pkt.,«.«
[Redaktionel ændring]

Af et *mindretal* (EL):

4) Nr. 16 udgår.

[Vederlag til netværksplejefamilier]

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 2

5) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 72, stk. 4, der bliver stk. 6, ændres »stk. 2« til: »stk. 4«.«
[Redaktionel ændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr.1- 3 og 5

Der er tale om redaktionelle ændringer.

Til nr. 4

Ændringen sidestiller netværksplejefamilier med andre plejefamilier i forhold til betalingen, ved at forslaget til ny affattelse af § 50 udgår. Dermed får netværksplejefamilierne mulighed for at få vederlag i stedet for at få dækning af udgifter og mulighed for tabt arbejdsfortjeneste som beskrevet i forslaget til § 50, stk. 2 og stk. 3.

Økonomiske konsekvenser

Hvis den foreslåede affattelse af § 50 udgår, vil det indebære en merudgift for det offentlige på 35,8 mio. kr. i 2006, 107,3 mio. kr. i 2007, 178,8 mio. kr. i 2008 og 226,5 mio. kr. fra 2009 og frem. Merudgiften er baseret på en forudsætning om, at netværksplejefamilier vil blive honoreret, som plejefamilier bliver det i dag.

Else Winther Andersen (V) Hans Andersen (V) Flemming Oppfeldt (UFG)

Troels Lund Poulsen (V) Pia Kristensen (DF) Jette Jespersen (DF)

Charlotte Dyremose (KF) nfm. Helge Adam Møller (KF) Tove Videbæk (KD) fmd.

Jette Bergenholz Baurup (S) Grete Schødts (S) Jørn Pedersen (S) Sandy Brinck (S)

Lotte Bundsgaard (S) Villy Søvnald (SF) Elsebeth Gerner Nielsen(RV) Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	54 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 8**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra socialministeren
- 2 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Artikler i Socialpædagogen nr. 23 af 12/11-04 »Når de bliver store, kan det være for sent« og »Nødvendige anbringelser«
- 4 Artikel i Socialpædagogen nr. 23 af 12/11-04 »Anbringelsesreform går ikke vidt nok«
- 5 Ændringsforslag fra socialministeren
- 6 1. udkast til betækning
- 7 Meddelelse om, at betækning over L 8 ikke blev afgivet på udvalgsmødet den 2/12-04. L 8 er sat på til betækningsafgivelse den 9/12-04
- 8 2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 8**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer, at der også gives vederlag ved netværksanbringelser, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om ministeren kan bekræfte, at anbringelsesreformen sikrer, at børn ikke tvinges til samvær, som børnene ikke ønsker, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om de præmisser der lægges til grund for dommen af 28. september 2001 fra The High Court of Justice (CO/965/2001) også vil kunne gøres gældende overfor lovforslaget, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om, hvilke initiativer ministeren har taget for at sikre unge med f.eks. etnisk baggrund, kommer til en familie, der ligner den unges tidligere familiemiljø, til socialministeren, og ministerens svar herpå